

Menukaart Toekomstscenario

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming vraagt de komende jaren veel van gemeenten. Zij krijgen zelf een grotere rol in het organiseren én bieden van passende hulp aan hun inwoners op het gebied van huiselijk geweld, kindermishandeling en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. Met elkaar hebben zij de opdracht om de regionale structuur op het vlak van deze problematiek opnieuw in te richten en aan te sturen. Dit brengt allerlei vraagstukken met zich mee voor uitvoerende professionals, beleidsmakers en bestuurders. Regioplan ondersteunt gemeenten in dit proces met onderzoek, advies en procesbegeleiding.

Meer weten over wat in deze menukaart aan bod komt of wat nog meer mogelijk is? Neem contact op via info@regioplan.nl / 020 – 531 531 5.

Of neem contact op met een van onze onderzoekers:

- Katrien de Vaan, directeur: katrien.de.vaan@regioplan.nl
- Niek van Ansem, onderzoeker: niek.van.ansem@regioplan.nl
- Stefanie de Cuba, actieonderzoeker: stefanie.de.cuba@regioplan.nl

Samen sturen op verandering die ertoe doet

De urgentie is glashelder, maar het eindpunt is nog ongewis. Hoe geef je richting aan een ontwikkeling die volop in beweging is? Hoe werk je effectief samen – als opdrachtgever én als partner – terwijl professionals al zwaar onder druk staan? Precies hier ligt een cruciale opgave voor bestuurders: niet alleen de juiste randvoorwaarden creëren, maar ook actief sturen op samenwerking die werkt en uitvoering die effect heeft.

Regioplan en Hiemstra & De Vries bundelen hun krachten om gemeenten en regio's te ondersteunen bij de transitie richting Toekomstscenario. Regioplan zorgt dat de inhoud en de urgentie stevig verankerd blijven. Hiemstra & De Vries houdt daarbij scherp zicht op het veranderproces en de governance.

De komende tijd draait om het omzetten van intenties in structurele oplossingen. Dat vraagt om duidelijke keuzes, krachtige sturing en vooral om samenwerking op alle niveaus. De transitie naar een netwerkgerichte aanpak is complex, maar noodzakelijk. Samen bouwen we aan een aanpak waarin gezinnen niet afhankelijk zijn van het systeem – maar waarin het systeem zich aanpast aan gezinnen.

Sterke lokale teams onder het Toekomstscenario: het Expertteam ondersteunt!

Lokale teams spelen een steeds belangrijkere rol in de aanpak van veiligheid – en dat vraagt veel van gemeenten. Het Richtinggevend Kader van de VNG, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd onderstrepen dit. Gemeenten staan voor de taak om lokale teams steviger te positioneren, juist binnen de complexe thematiek van (on)veiligheid in afhankelijkheidsrelaties.

Het Expertteam Stevige lokale teams op veiligheid ondersteunt gemeenten sinds 2020 bij deze uitdaging. Onze kennis en ervaring zijn samengebracht in het recent gepubliceerde Werkpakket Werken aan veiligheid.

Dit werkpakket biedt vijf praktische bouwstenen om – vanuit de gemeentelijke rol als opdrachtgever - lokale teams beter toe te rusten. Denk aan strategische samenwerking, het organiseren van uitvoering, en het borgen van capaciteit en deskundigheid – allemaal met een lerende houding als fundament.

We begeleiden al meer dan 50 gemeenten en weten wat er speelt. Onze kracht zit in het verbinden van inhoudelijke expertise met bestuurlijke sensitiviteit. Onze expertise en ervaring betreft de brede aanpak van veiligheid in afhankelijkheidsrelaties en de ontwikkeling van lokale teams en zowel het sociaal als het veiligheidsdomein. We zien stevige lokale teams niet als losstaande entiteiten, maar als essentieel onderdeel van een integrale hulpstructuur binnen het sociaal domein. We bouwen graag mee aan lokale teams die het verschil maken wanneer het er écht toe doet.

Els van der Weele

Trijntje Kootstra

Marieke Blanken

Katrien de Vaan

Lokaal team klaar voor Toekomstscenario? Ontdek het met de zelfscan en monitor!

Wil je weten waar jouw lokale team staat – en waar nog winst te behalen is in het licht van het Toekomstscenario? Met onze gebruiksvriendelijke, digitale Zelfscan breng je overzichtelijk in kaart hoe jouw team ervoor staat. De resultaten verschijnen direct in een helder dashboard, waarmee je in één oogopslag ziet waar de ontwikkelpunten liggen.

Maar daar stopt het niet. Door de zelfscan periodiek te updaten ontstaat een monitor waarmee je op langere termijn kunt volgen of de ingezette acties daadwerkelijk effect hebben. Zo werk je gericht aan blijvende verbetering. De Zelfscan & Monitor zijn direct inzetbaar, maar kunnen ook worden aangepast aan de situatie in jouw gemeente of regio.

Samen bouwen aan een regionale lerende omgeving voor het Toekomstscenario

De transitie naar het Toekomstscenario vraagt om een fundamenteel andere manier van werken op alle niveaus: uitvoering, beleid, management en bestuur. Leren en ontwikkelen zijn hierin onmisbaar.

Wij begeleiden regio's bij het opzetten van een duurzame lerende omgeving. Deze lerende omgeving stelt betrokkenen op alle niveaus in staat om de kennis, vaardigheden en attitudes op te doen die nodig zijn om volgens het Toekomstscenario te werken. In de lerende omgeving worden leervragen en leeractiviteiten verbonden aan de ontwikkeling die de regio wil én moet doormaken.

Wij helpen:

- De huidige situatie en gewenste situatie van de regio te verhelderen;
- Urgentie en draagvlak te vergroten voor het Toekomstscenario;
- Leervragen en -thema's te formuleren op alle niveaus;
- Passende leeractiviteiten te vinden of ontwikkelen;
- Aan te sluiten bij bestaande leerstructuren;
- En te zorgen voor duurzame borging.

In elke stap van de ontwikkeling werken we samen met relevante betrokkenen. We maken zo een lerende omgeving die optimaal aansluit bij de lokale context.

Moreel beraad

Werken volgens het Toekomstscenario vraagt om reflectie op het eigen handelen en het maken van zorgvuldige afwegingen. Dat is al helemaal nodig in situaties waarin het niet meteen duidelijk is wat 'goed' is om te doen. Een moreel beraad biedt uitkomst bij moeilijke keuzes waarin er voor betrokkenen belangrijke waarden op het spel staan, zoals de veiligheid of autonomie van het gezin.

Een moreel beraad is een open gesprek over een moreel dilemma dat zich in de praktijk voordoet. Het gaat dus niet over een abstracte vraag, maar over een urgente en werkelijke situatie waarin een keuze moet worden gemaakt. Het gesprek verloopt volgens een vaste methode en wordt begeleid door een ervaren gespreksleider. Stapsgewijs wordt er toegewerkt naar een weloverwogen en gedragen besluit.

Wij bieden:

- Een gedegen voorbereiding om het dilemma te verhelderen;
- De begeleiding van een moreel beraad;
- Advies op basis van de knelpunten en lessen die uit het moreel beraad komen.

Intensieve regie maakt hulp bij complexe casuïstiek effectiever

Complexe casuïstiek vraagt om een stevige vorm van regie door capabele regisseurs. Zij bieden zelf slechts beperkt hulp, maar beschikken wel over hulpverleningsvaardigheden. Die zijn nodig om de cliënten aan het stuur te helpen en in samenspraak met hen te komen tot een effectieve aanpak. Stevige regie houdt in dat een regisseur het centrale aanspreekpunt wordt voor álle betrokkenen in een casus – cliënten en hulpverleners. De regisseur coördineert de hulp vanuit een alomvattende verklarende probleemanalyse, die sámen met cliënten tot stand is gekomen.

Het goed inrichten van regie vraagt een stevige visie van gemeenten op de plek ervan binnen de lokale toegang. Wij beschikken over veel ervaring en expertise op het gebied van regie op complexe casuïstiek. Daarmee ondersteunen wij gemeenten, zodat regie meer wordt dan alleen een plan op papier.

Voorbeelden van wat wij op dit thema doen:

- Inhoudelijk ondersteunen bij het opstellen of aanscherpen van de gemeentelijke visie op regie: een evidence-based aanpak die past bij de eigen lokale context;
- Begeleiden van het implementeren van regie, met aandacht voor zaken als training, de (her)positionering van regisseurs en de samenwerking met netwerkpartners;
- Monitorings- en evaluatietrajecten om zicht te krijgen en houden op de ontwikkeling en te kunnen bijsturen waar nodig.